

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie skargi E. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w R.

z dnia 18 września 2007 r., sygn. akt I Ca (...), wydanego w sprawie z wniosku E. K. przy uczestnictwie E. K.

o rozgraniczenie nieruchomości,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 maja 2010 r.,

odrzuca skargę i zasądza od E. K. na rzecz E. K. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.

Uzasadnienie

Uczestnik postępowania, E. K. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 18 września 2007 r., którym oddalono jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 marca 2007 r. Sąd I instancji ustalił granicę pomiędzy działką nr (...), stanowiącą własność wnioskodawczyny E. K., położoną w Hucie G.(...), objętą księgą wieczystą KW nr (...), a działką nr (...)/1, stanowiącą własność uczestnika E. K., dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), – według linii ciągłej koloru czerwonego, łączącej punkty 48-49, zaznaczone na szkicu granicznym, sporządzonym przez biegłego geodetę B. K. w dniu 24 stycznia 2007 r.

Sporna granica rozdziela dwie działki leśne. Jej przebieg został przez Sądy obydwu instancji określony w oparciu o stan ustalony na podstawie danych

wynikających z aktualnej mapy ewidencyjnej oraz poprzednio obowiązującej mapy katastralnej, na podstawie której wydane zostały akty własności ziemi, potwierdzające stan posiadania i wyznaczające stan własności na dzień 5 listopada 1971 r. Sądy wyjaśniły, że jest to stan prawny, mający pierwszeństwo przed innymi podstawami określenia spornej granicy, przewidzianymi w art. 153 k.c.

Podniesiony przez uczestnika postępowania zarzut zasiedzenia spornego między stronami pasa nieruchomości pomiędzy granicą wynikającą z danych ewidencyjnych, a stanem wyznaczonym przez uczestnika na gruncie betonowymi słupami w 2000 r., nie został uwzględniony. Sądy oceniły, że uczestnik nie wykazał, że był samoistnym posiadaczem tej części nieruchomości, nie wykonywał bowiem wyrębu drzew na tym terenie, ani w inny sposób nie zazaczył swojego władztwa wskazującego na posiadanie właścicielskie. Za takie działanie nie zostało uznane postawienie przez niego słupów w 2000 r.

Skarga uczestnika, E. K., o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu drugiej instancji została oparta na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego:

- art. 153 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, wskutek podjęcia rozstrzygnięcia jedynie na podstawie stanu prawnego, który w niniejszej sprawie był sporny i niejednoznaczny, z pominięciem kryterium ostatniego spokojnego stanu posiadania,
- art. 172 k.c. przez jego niezastosowanie w sprawie, w sytuacji, w której zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazywał na fakt nieprzerwanego i samoistnego posiadania spornego obszaru leśnego przez uczestnika przez ponad 30 lat.

W konkluzji skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem - art. 172 k.c., postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 18 września 2007 r., utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 marca 2007 r.

Uprawdopodobniając wyrządzenie szkody wydaniem kwestionowanego postanowienia uczestnik wskazał, że jego szkoda wynika z pomniejszenia obszaru jego działki o około 1 ha powierzchni leśnej i wynosi 8000 zł.

Wyjaśnił także, że nie istniała możliwość wzruszenia zaskarżonego orzeczenia w drodze skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, powinna zawierać szereg koniecznych elementów konstrukcyjnych. Należą do nich:

- 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości lub w części,
- 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie,
- 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne,
- 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy,
- 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi,
- 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem.
- 7) Każdy z tych elementów ma samodzielną rolę i musi być wyodrębniony w skardze, a także wypełniony odpowiednią treścią.

Skarga złożona przez uczestnika nie zawiera prawidłowo sformułowanego elementu konstrukcyjnego, jakim jest wymagane przez art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi.

Skarżący ograniczył się do wskazania, że nie zachodzą podstawy do wznowienia postępowania, zupełnie jednak pominął rozważenie możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu Okręgowego w R. skargą kasacyjną i przyczyny nieskorzystania przez uczestnika z tej możliwości, przewidzianej w art. 519¹ § 1 k.p.c.

Tymczasem wymaganie ustanowione w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., jak już wielokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy (por. postanowienia z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006/1/17; z dnia 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05, niepubl., z dnia 16 grudnia 2005 r., I CNP 37/05, niepubl., z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006/7-8/140) jest spełnione, gdy skarżący przeprowadzi wywód, iż ani skarga kasacyjna, ani skarga o wznowienie postępowania nie są w sprawie dopuszczalne albo z innych przyczyn nie mogą zostać skutecznie wniesione, a nadto, że środkami umożliwiającymi wzruszenie orzeczenia nie mogą być także inne narzędzia procesowe, wśród których przykładowo wymienia się powództwo przeciwegzekucyjne lub specjalne środki funkcjonujące w postępowaniu nieprocesowym. Wywód taki jest zbędny jedynie

wówczas, gdy skarżący dołączy do skargi odpisy orzeczeń dowodzących nieskuteczności uruchomienie tych środków procesowych. Dopiero bowiem bezskuteczność lub brak narzędzi procesowych może - w wypadku wystąpienia szkody - uzasadniać wdrożenie nadzwyczajnego środka prawnego, jakim jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Konsekwencją niespełnienia przez skarżącego wymagań stawianych skardze w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. jest jej odrzucenie na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania ze skargi uzasadnia art. 424¹² w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c.